

Staðardagskrá fyrir Garðabæ

Hér birtist Staðardagskrá 21 fyrir Garðabæ, sem er heildaráætlun sveitarfélagsins nokkuð fram á 21. öldina í samræmi við 28. kafla Dagskrár 21, sem samþykkt var á Heimsráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um umhverfi og þróun í Ríó de Janeiró í Brasilíu 1992.

Staðardagskrá 21 er ætlað að vera forskrift að sjálfbærri þróun sveitarfélagsins, sem mótuð er í samvinnu við íbúa þess. Með Staðardagskránni, sem byggð er upp af markmiðum og verkefnaskráum hyggst sveitarfélagið leggja sitt af mörkum til að tryggja komandi kynslóðum viðunandi lífsskilyrði á jörðinni.

Í framhaldi af samþykkt Staðardagskrárinnar mun bæjarstjórn fela nefndum þar sem það á við, forstöðumönnum stofnana og einstökum starfsmönnum eftir atvikum að útfæra og gera tillögur að útfærslum og tímasettum framkvæmdaáætlunum um hvern þátt. Hver stofnun mun síðan gera grein fyrir, í árlegu yfirliti, hvernig gengur að framkvæma þessa stefnu og verða þær niðurstöður síðan dregnar saman í árskýrslu bæjarfélagsins. Stöðumat og heildarendurskoðun Staðardagskrárinnar fer síðan fram á fjögurra til fimm ára fresti. Bæjarstjórn tekur ákvörðun varðandi nánara fyrirkomulag og hefur yfirumsjón með framkvæmd þessarar stefnu.

Yfirmarkmið

Leiðarljós: Garðabær hefur hugmyndafræði sjálfbærrar þróunar að leiðarljósi við þróun og skipulag samfélagsins.

Markmið: Unnið verði markvisst að úrbótum varðandi lífsskilyrði íbúa og umhverfi þeirra.

Markmiði þessu verður náð:

- Með almennri fræðslu um Dagskrá 21 og um alþjóðlegar skuldbindingar okkar.
- Með samvinnu við íbúa og félagasamtök þeirra, samtök atvinnulífsins og einstaka atvinnurekendur við gerð áætlana og framkvæmd þeirra.
- Með því að efla skilning íbúanna á stefnu Garðabæjar í umhverfismálum og virkri þátttöku í framkvæmd hennar.
- Með því að gera reglulega úttekt og endurskoðun á framkvæmd Staðardagskrár 21.

Við tillögugerð skal verkefnum skipt eftir því sem hægt er í eftirtalda flokka:

- Mögulegt er að hefjast handa strax. (Viðmiðun eitt til þrjú ár)
- Brýnt að hefjast handa sem fyrst. (Viðmiðun tvö til sex ár)
- Verkefni sem vinna þarf stöðugt að. (Framvinda verkefna endurskoðuð á fjögurra til tíu ára fresti)

Almenn markmið

Mannlíf:

Leiðarljós: Að skapa þannig aðstæður að einstaklingum sé gert kleift að lifa auðugu lífi, vaxa og þroskast svo hann megi njóta hæfileika sinna sjálfum sér og öðrum til góðs og samfélaginu til framfara.

Markmið:

- Að hlúa að heilbrigðu líferni og jákvæðum lífstíl.
- Að tryggja félagslegt öryggi íbúa.
- Að grunnskólinn verði vímuefnalaus og verulega dragi úr notkun vímuefna almennt.
- Að bæjarfélagið verði virkt í mótun upplýsingasamfélagsins.

Markmiðum þessum verður náð með því að:

- Styðja félagssamtök í viðleitni til að auka og hvetja til góðrar hreyfingar og útivistar.
- Halda uppi öflugri fræðslu um skaðsemi vímuefna .
- Styðja við og efla menningar- og liststarfsemi.
- Móta heildstæða fjölskyldustefnu fyrir Garðabæ.
- Tryggja góða almenna þjónustu við borgarana svo og góða löggæslu.

Atvinnustarfsemi í Garðabæ

Leiðarljós: Að atvinnustarfsemi og íbúðarbyggð verði í sátt.

Markmið: Að umgengni og frágangur við atvinnustarfsemi verði til fyrirmyndar.

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Fyrirtæki í Garðabæ viðhafi nauðsynlegar mengunarvarnir.
- Koma upp bifreiðastæðum fyrir vinnutæki og stærri bifreiðar utan íbúðarhverfa,.
- Bæta lóðafrágang við atvinnustarfsemi.

Umhverfisfræðsla

Leiðarljós: Þekking á umhverfismálum er tryggir komandi kynslóðum viðunandi lífsskilyrði.

Markmið: Að veita íbúum ítarlega og stöðuga fræðslu um umhverfismál og samspil búsetu og athafna mannsins

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Flétta fræðslu um umhverfi okkar inn í nám á öllum skólastigum.
- Koma á framfæri við almenning upplýsingum um stöðu umhverfis- og samfélagsmála.
- Auka þekkingu með rannsóknum og miðlun upplýsinga.

Umhverfisbókhald og opinber innkaup

Leiðarljós: Að draga úr allri sóun og auka þekkingu starfsfólks á samspili neyslu og umhverfis.

Markmið: Að draga úr notkun óæskilegra efna og auka umhverfisvitund

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Taka upp umhverfisbókhald í stofnunum bæjarins.
- Koma á umhverfisvænni innkaupastefnu.
- Bjóða upp á námskeið í umhverfisbókhaldi og umhverfisvænum innkaupum fyrir þá sem málið varðar.

Fráveita

Leiðarljós: Að koma í veg fyrir að mengun berist í lækki, tjarnir og vötn og að lágmarka losun óæskilegra efna í fráveitu.

Markmið: Að uppfylla ákvæði reglugerðar um fráveitu

Markmiði þessu verður náð með:

- Reglulegu eftirliti og hreinsun fráveitukerfa.
- Stöðugri umhverfisvöktun með lækjum, vötnum og grunnvatni.
- Kröfum til fyrirtækja um hreinsun fráveituvatns þar sem við á.
- Úrbótum strax hvenær sem eftirlit eða vöktun gefa tilefni til.

Úrgangur

Leiðarljós: Að draga úr myndun úrgangs og stuðla sem mest að endurnýtingu eða endurvinnslu.

Markmið: Að uppfylla ákvæði reglugerða um úrgang

Markmiði þessu verður náð með:

- Innheimtu gjalda fyrir sorphirðingu samkvæmt vigt.
- Gjaldtaka standi undir öllum kostnaði sveitarfélagsins vegna úrgangsmála í samræmi við mengunarbótaregluna
- Flokka úrgang á stofnunum bæjarins.
- Fjölga grenndarstöðvum.

- Að nýta að nýju eða endurvinnna þann úrgang sem hæfur er til þess.
- Auka notkun endurnýtanlegrar vöru.
- Tryggja íbúum greiðan aðgang að fræðslu og upplýsingum um lágmörkun úrgangs, jarðgerð á lífrænum úrgangi og aðrar aðgerðir á þessu sviði, sem hægt er að grípa til í almennum heimilisrekstri.

-

Röskun og mengunarhætta í umhverfi

Leiðarljós: Að vinna stöðugt að bættum mengunarvörnum og vera viðbúin ef umhverfisslys eða óhöpp eiga sér stað.

Markmið: Að mengun í umhverfi heyri til undantekninga

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Kortleggja strandlengjuna og undirbúa viðbrögð við mengunarslysi.
- Hafa ávallt til staðar nægan tækjabúnað og velþjálfað starfsfólk til að bregðast við mengunaráhöppum.
- Gera áætlun um verndun líffræðilegrar fjölbreytni í og við Urriðavatn og Lambhúsa- og Skógtjarnir.
- Gera sams konar áætlun um verndun lífríkis og vatnasviðs Vífilsstaðavatns ef vatnsvernd verður aflétt.

Neysluvatn

Leiðarljós: Að neysluvatn Garðbæinga verði ávallt heilnæmt og gott.

Markmið: Að tryggja gæði neysluvatnsins með fyrirbyggjandi aðgerðum á vatnsverndarsvæðum og með traustum rekstri vatnsveitu

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Eftirlit verði haft á verndarsvæði og með vöktun neysluvatns.
- Framkvæmdáætlun verður gerð um úrbætur á verndarsvæði núverandi vatnsbóla.
- Komið skal í veg fyrir alla röskun á verndarsvæði framtíðar vatnsbóla.

-

Skipulagsmál og samgöngur

Leiðarljós: Skipulag taki mið af þörfum íbúanna og verði í takt við sjálfbæra þróun.

Markmið: Skipulag miðist við þarfir íbúa, atvinnulífs, nálægðar þjónustu, grænsvæði til útivistar og greiðum samgöngum þar með talið íbúa að upplýsinganetum

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Reikna út umferðarhávaða við gerð skipulags.
- Auka varnir gegn umferðarhávaða á skipulagsstigi

- Stuðla að greiðum gagnaflutningsleiðum um öll hverfi bæjarins.
- Gera áætlun um langtímauppbyggingu stígakerfisins.
- Fjölga stígum og bæta stígakerfið.

Hávaði og loftmengun

Leiðarljós: Að koma í veg fyrir að hávaði og loftmengun berist frá umferðaræðum í íbúðarhverfi.

Markmið: Að gæðamarkmiðum reglugerða um hávaða og loftgæði verði náð
Að tryggja við gerð skipulags að íbúahverfi verði laus við ónæði, mengun eða óþarfa umferð vegna atvinnustarfsemi.

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Reikna út og mæla umferðarhávaða og loftmengun á völdum stöðum í íbúðarhverfum og í ljósi þeirra niðurstaða vinna að úrbótum í skipulagi og með viðeigandi mótvægisáðgerðum.

Orkunotkun

Leiðarljós: Að draga úr notkun óendurnýjanlegs eldsneyti í samgöngum.

Markmið: Að stuðla að umhverfisvænni samgöngum með vistvænni orkugjöfum.

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Notkun rafmagnsbifreiða þar sem þær geta nýst í störfum sveitarfélagsins.
- Með úrbótum í almenningssamgöngum og notkun gasdrifinna almenningsvagna.
- Með endurbótum á hjólreiðastígum og með því að auðvelda fólki að taka reiðhjól með í almenningsvagna
- Hvetja til hófsemi í orkunotkun.+

Meindýr

Leiðarljós: Að koma í veg fyrir að meindýr nái bólfestu í Garðabæ.

Markmið: Að stöðva á frumstigum vöxt og viðgang hvers kyns meindýra í sveitarfélaginu án óhóflegrar notkunar eiturefna.

Markmiði þessu verður náð:

- Með eftirliti og viðgerðum á fráveitukerfum.
- Mjög hóflegri notkun eiturefna þegar þörf krefur.

Útivist

Leiðarljós: Að stuðla að því að íbúarnir geti stundað heilnæma útivist á öruggum svæðum án þess að valda tjóni á viðkvæmri náttúru.

Markmið: Að skapa aðstæður fyrir alla aldurshópa til heilsuræktar og útivistar.

Markmiði þessu verður náð með því að:

- Gera framkvæmdaáætlun um uppbyggingu og rekstur útivistarsvæða.
- Styðja og hvetja félög og almenning til virkrar starfsemi á þessu sviði.

Náttúruvernd og menningarminjar

Leiðarljós: Sérstætt landslag, sérstök búsvæði og kjörlendi plantna og dýra njóti verndar.

Markmið: Að gróður og dýralíf verði verndað.

- Núverandi og fyrrverandi votlendi og tjarnir verði rannsökuð með verndun og endurheimt í huga.
- Varðveitt verði óraskað land á framtíðar vatnstökusvæði
- Sögulegar minjar gerðar lifandi og aðgengilegar með góðum upplýsingum.

Markmiðum þessum verður náð með því að:

- Skilgreina bæjarvernd á viðkæmum svæðum.
- Koma fyrir útvistarstígum þar sem það á við.
- Vinna að og styrkja nauðsynlegar rannsóknir til að auðvelda ákvarðanatöku og til að auka vitneskju almennings um fjölbreytileika lífríkisins.
- Kappkosta að varðveita náttúrulegt flæði lækja
- Gera áætlun um að vernda sögulegar minjar og gera þær aðgengilegar.